

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О КОРИШЋЕЊУ И ЗАШТИТИ
ВОДА ОД ЗАГАЂИВАЊА
(ВОД -1)

Извјештајне јединице су предузећа чија је претежна дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у подручја: Вађење руда и камена (В), Прерађивачка индустрија (С) и Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D), те индустријске јединице у саставу неиндустријских предузећа.

Извјештај се попуњава према расположивој документацији и евиденцији у извјештајној јединици. Уколико за неки податак не постоји одговарајућа документација и евиденција, извјештајна јединица треба да изврши стручну процјену на основу расположивих података. Извјештај саставља стручно лице које добро познаје технологију производње. Количине се изражавају у хиљадама m^3 . Уколико је годишња потрошња воде, на примјер, $300 m^3$ у извјештај треба уписати 0,3. Извјештај се попуњава у три примјерка, од којих се два достављају надлежној статистичкој служби, а трећи остаје у документацији извјештајне јединице.

Питање 5) "Назив изворишта-слива" - Уписује се назив изворишта или његова најужа локација, тј. назив насеља на чијој се територији налази посматрано извориште воде, као и назив једног од назначених сливова из пописа сливова. Код захвата подземних вода ("изворишта") уписује се назив водотока на чијем се сливном подручју налази извориште. Ако извориште нема свог имена, уписује се "безимено". Изворишта могу бити подземне или површинске воде.

Питање 6) "Назив ријеке, језера или акумулације гдје се вода испушта" - Уписује се назив природног или вјештачког водотока, канала, језера или акумулације гдје се употребљена вода испушта, као и назив слива (из пописа сливова) којем припада. Уколико се отпадне воде испуштају у канализацију или земљу, треба навести назив водотока на чијем се сливном подручју испуштају отпадне воде.

Табела 1. "Снабдијевање свјежом водом из властитог водозавхвата" - Приказује се количина воде којом се предузеће у току извјештајне године снабдијевало из властитог водозавхвата, према врсти водозавхвата, без обзира да ли су те воде искоришћене за властите потребе или су испоручене/продате другим корисницима. Захваћена количина воде утврђује се на основу мјерења водомјером. Уколико предузеће нема водомјер, количина захваћених вода процјењује се према нормативима за одређену грану дјелатности или се узима из пројекта. У реду 1 приказати укупно захваћену свјежу воду, укључујући губитке. Количину изгубљене воде између мјеста водозавхвата и мјеста коришћења воде навести у реду 2.

Табела 1.1 "Снабдијевање водом преузетом од других" – Приказује се количина воде коју је предузеће током извјештајне године преузело/купило од јавног водовода (колона 2) и/или других пословних субјеката (колона 3). У колони 4 приказати количину воде која је раније коришћена и третирана од стране пословног субјекта од којег је вода преузета/купљена. Назив пословног субјекта од којег је вода преузета/купљена навести у колони 5.

Табела 2. "Вода испоручена другима" – Навести количину воде која је испоручена (предата/продата) другима, било да је свјежа (колона 2) или претходно коришћена и третирана (колоне 3 и 4) у извјештајној јединици која подноси извјештај. У колони 5 навести назив пословног субјекта којем је вода испоручена.

Табела 3. "Коришћење воде" – Приказати количину употребљене свјеже воде и воде коју су претходно користили други пословни субјекти, према намјени:

За технолошки процес – ред 2, од чега:

- за производњу (искључујући рецикулацију) – ред 3

- за хлађење (искључујући рецикулацију) – ред 4 и

- свјежа вода додана у систем рецикулације (за процес производње или хлађења) – ред 5;

За покретање турбина у хидроелектранама – ред 6;

За санитарне потребе (пиће, хигијену, припремање хране) – ред 7 и

За остале намјене (прање уређаја, погона, возила и др.) – ред 8.

Свјежа вода (колона 2) може да буде коришћена као техничка вода (колона 3), односно вода која по квалитету није намијењена за људску употребу или као питка вода (колона 4), односно као вода која по квалитету испуњава одговарајуће нормативе који се односе на воду за пиће. Вода коју су претходно користили други пословни субјекти (колона 5) може бити прије испоруке извјештајној јединици третирана одговарајућим поступком, при чему је количину третиране воде потребно приказати у колони 6.

Табела 3.1 "Рецикулациони систем" – Приказати годишњу количину свјеже воде која се додаје у рецикулациони (кружни) систем у току извјештајне године како би били надокнађени губици у води, према намјени: за производњу (ред 2) и хлађење (ред 3). Укупну количину воде која кружи у систему рецикулације није потребно приказивати.

Табела 3.2 "Утрошак воде" – Навести количину воде која је у току извјештајне године везана у производ (напици, прехранбени производи и др.), испарила у току производње и/или на други начин изгубљена/утрошена током производње.

Табела 4. "Испуштене (отпадне) воде" – Приказати укупно испуштене воде које, након што су употребљене у производном процесу, за потребе запослених и/или за остале намјене, напуштају производни погон будући да се не могу користити за првобитну намјену. Уколико се унутар извјештајне јединице врши третман отпадних вода, потребно је приказати количину која се након коначног третмана испусти у водопријемник. Испуштене (отпадне) воде могу бити незагађене, загађене и/или третиране одређеним поступком.

Испуштена незагађена вода (ред 2) је вода погодна за сваку употребу без икакве накнадне обраде, као и вода која приликом коришћења није промјенила својства. Загађеним водама (ред 3) сматрају се све испуштене воде које у физичком, хемијском или биолошком смислу прелазе граничне вриједности показатеља за чисту воду. Третираним водама (ред 4) се сматрају отпадне воде које су прошле процес примарног (ред 5), секундарног (ред 6) и/или терцијарног третирања (ред 7) у циљу задовољења еколошких стандарда прије испуштања, односно задовољења одређених норми квалитета за воду која је намјењена поновној употреби. Укупно третиране воде представљају збир количина приказаних у редовима 5, 6 и 7. У случају вишестепеног третирања, у сврху рачунања укупне количине третиране воде вриједност треба придружити "најбољем" поступку којем је вода била подвргнута.

Примарни третман означава први степен третирања отпадних вода физичким и/или хемијским поступцима којима се врши таложење суспендованих материја и друге процесе којима се БПК (биолошка потрошња кисеоника) смањује за најмање 20% прије испуштања, а укупне суспендоване материје долазећих отпадних вода редуковане су за најмање 50%.

Секундарни третман означава третирање отпадних вода биолошким поступком са секундарним таложењем и друге процесе којима се БПК (биолошка потрошња кисеоника) смањује за најмање 70% и ХПК (хемијска потрошња кисеоника) за најмање 75%.

Терцијарни третман означава додатно третирање азота и/или фосфора након секундарног пречишћавања отпадних вода, као и уклањање других полутаната који утичу на квалитет воде као што су микробиолошко загађење, боја итд.

Табела 5. "Уређаји за третман отпадних вода" – За сваки уређај (за примарни, секундарни или терцијарни третман) који извјештајна јединица посједује потребно је приказати број уређаја, параметре за реализовани капацитет, пројектовани капацитет, ефлуент и број часова рада уређаја у току извјештајне године. Ефлуент представља третирану отпадну воду испуштену са уређаја за пречишћавање отпадних вода. Тражени параметри за реализовани капацитет (просјечно оптерећење дотока) и ефлуента изражавају се као просјечне годишње вриједности. Тип уређаја за који се дају подаци мора одговарати врсти третмана отпадних вода који је приказан у Табели 4.

Табела 6. "Употреба муља из уређаја за третман отпадних вода" – Приказати количину влажне и суве материје муља насталог током третмана отпадних вода, према начину употребе. Ако је попуњена колона "Друго", у НАПОМЕНИ на полеђини обрасца наведите начин на који је муљ употребљен.

Табела 7. "Поново коришћене воде унутар извјештајне јединице" – Приказати количину воде коју је извјештајна јединица прије коначног испуштања пречистила и неколико пута користила, према намјени (за производњу, хлађење, санитарне и остале намјене). Отпадне воде испуштене у водоток, а потом поново захваћене из истог водотока не сматрају се поново коришћеним водама.

НАПОМЕНА: Приликом попуњавања обрасца потребно је водити рачуна о затварању водног биланса на нивоу извјештајне јединице. Укупна количина воде којом се предузеће снабдјело у току извјештајне године умањена за губитке током транспорта, за количину свјеже воде која је испоручена другима и воде утрошене/изгубљене током производње (испарена или везана у производ), треба да одговара количини испуштене (отпадне) воде.